

MODURILE PERSONALE

INDICATIVUL arată o acțiune, sigură, reală.

PREZENTUL indică desfășurarea acțiunii în momentul vorbirii. Sufixe și desinențele de prezent sunt:

	Conjugarea I		Conjugarea a II-a	
eu învăț	lucrez	aflu	eu par	
tu înveți	lucrezi	află	tu pari	
el/ea învață	lucrează	află	el/ea pare	
noi învățăm	lucrăm	aflăm	noi părem	
voi învățați	lucrați	aflați	voi păreți	
ei/ele învață	lucrează	află	ei/ele par	

Conjugarea a III-a		Conjugarea IV-a		
eu merg		eu dorm	iubesc	hotărăsc
tu mergi		tu dormi	iubești	hotărăști
el/ea merge		el/ea doarme	iubește	hotărăște
noi mergem		noi dormim	iubim	hotărâm
voi mergeți		voi dormiți	iubiți	hotărâți
ei/ele merg		ei/ele dorm	iubesc	hotărăsc

TRECUTUL indică desfășurarea acțiunii înainte de momentul vorbirii

IMPERFECTUL exprimă o acțiune trecută, care se desfășoară în același timp cu o altă acțiune trecută, arătând durata sau repetarea. Sufixe și desinențele de imperfect sunt:

Conjugarea I	Conjugarea a II-a	Conjugarea a III-a	Conjugarea a IV-a
eu învățam	eu păream	eu mergeam	eu dormeam
tu învățai	tu păreai	tu mergeai	tu dormeai
el/ea învăța	părea	el/ea mergea	el/ea dormea
noi învățam	păream	noi mergeam	noi dormeam
voi învățați	păreați	voi mergeați	voi dormeați
ei/ele învățau	păreau	ei/ele mergeau	ei/ele dormeau

PERFECTUL COMPUS exprimă o acțiune trecută, terminată în momentul vorbirii. Este alcătuit din forme specifice ale verbului auxiliar *a avea*+participiul verbului de conjugat

eu am	
tu ai	<i>învățat</i>
el/ea a	<i>părut</i>
noi am	<i>mers</i>
voi ați	<i>dormit</i>
ei/ele au	

PERFECTUL SIMPLU exprimă în limba literară o acțiune petrecută și încheiată în trecut. În limba literară, este timpul povestirii la persoana a III-a. În limba vorbită, este folosit doar în anumite regiuni ale țării (în Oltenia mai ales) și exprimă o acțiune terminată de curând. Sufixe și desinențele de perfect simplu sunt:

Conjugarea I	Conjugarea a II-a	Conjugarea a III-a	Conjugarea a IV-a
eu învățai	eu păru	eu mese	eu dormii
tu învățai	tu păruși	tu merseși	tu dormiși
el/ea învăță	el/ea păru	el/ea merse	el/ea dormi
noi învățarăm	noi păurăm	noi merserăm	noi dormirăm
voi învățarăți	voi păurăți	voi merserăți	voi dormirăți
ei/ele învățară	ei/ele părură	ei/ele merseră	ei/ele dormiră

MAI MULT CA PERFECTUL exprimă o acțiune trecută și terminată înaintea altei acțiuni trecute. Sufixul și desinențele de mai mult ca perfect urmează după sufixul deperfect simplu și sunt:

Conjugarea I	Conjugarea a II-a	Conjugarea a III-a	Conjugarea a IV-a
eu învățasem	eu părusem	eu mersesem	eu dormisem
tu învățaseși	tu păruseși	tu merseseși	tu dormiseși
el/ea învățase	el/ea păruse	el/ea mersese	el/ea dormise
noi învățaserăm	noi păruserăm	noi merseserăm	noi dormiserăm
voi învățaserăți	voi păruserăți	voi merseserăți	voi dormiserăți
ei/ele învățaseră	ei/ele păruseră	ei/ele merseseră	ei/ele dormiseră

VIITORUL indică o acțiune ce se va desfășura după momentul vorbirii. Viitorul are forme literare de limbă scrisă și de limbă vorbită.

VIITORUL SIMPLU (viitorul pentru limba scrisă) este alcătuit din forme specifice ale verbului *a vrea*+infinitivul verbului de conjugat.

eu voi	
tu vei	<i>învăța</i>
el/ea va	<i>părea</i>
noi vom	<i>merge</i>
voi veți	<i>dormi</i>
ei/ele vor	

Viitorul pentru limba vorbită

- *o* invariabil+conjunctivul verbului de conjugat: *o să învăț*
- verbul *a avea* la indicativ prezent+conjunctivul verbului de conjugat : *am să învăț*
- forme ale verbului *a vrea* rezultate din căderea consoanei *v*+infinitivul verbului de conjugat : *oi învăța*.

VIITORUL ANTERIOR arată o acțiune viitoare terminată înaintea altei acțiuni viitoare. Este un timp verbal învechit, care a fost înlocuit în limba vorbită prin viitorul propriu-zis. Este alcătuit din: verbul auxiliar *a fi* la viitor+participiul verbului de conjugat: *voi fi învățat*.

CONJUNCTIVUL are timpurile:

PREZENT, care indică o acțiune desfășurată în prezent sau în viitor. Se formează cu ajutorul conjuncției *să*+forme ale indicativului prezent (cu excepția persoanei a III-a): *să învâț*.

PERFECT, care indică o acțiune desfășurată în trecut. Este alcătuit din conjuncția *să*+verbul auxiliar *a fi* +participiul verbului de conjugat: *să fi învățat*

CONDIȚIONAL-OPTATIVUL are timpurile:

PREZENT, care indică o acțiune desfășurată în momentul vorbirii sau în viitor. Este alcătuit din verbul auxiliar *a avea*+infinitivul verbului de conjugat.

eu **aș**
tu **ai** *învăța*
el/ea **ar** *părea*
noi **am** *merge*
voi **ați** *dormi*
ei/ele **ar**

PERFECT, care indică o acțiune desfășurată în trecut. Este alcătuit din verbul auxiliar *a fi* la condițional -optativ, prezent+participiul verbului de conjugat: *aș fi învățat*.

IMPERATIVUL are:

ASPECT POZITIV

Conjugarea I	Conjugarea a II-a	Conjugarea a III-a	Conjugarea a IV-a
tu cântă!	tu vezi!	tu du!	tu vino!
voi cântați!	voi vedeți!	voi duceți!	voi veniți!

ASPECT NEGATIV

Conjugarea I	Conjugarea a II-a	Conjugarea a III-a	Conjugarea a IV-a
tu nu certa!	tu nu bea!	tu nu face!	tu nu dormi!
voi nu certați!	voi nu beți!	voi nu faceți!	voi nu dormiți!

FUNCȚIILE SINTACTICE ALE MODURILOR NEPERSONALE

INFINITIVUL exprimă numele acțiunii, al stării.

Subiect: **A ierta** este ușor.

Nume predicativ: Plăcerea lui era **de a citi**.

Complement direct: Elevul începe **a vorbi**.

Complement indirect: Incapabil **de a continua**, s-a așezat.

C.c. de timp: A plecat **înainte de a răsări** soarele.

C.c. de mod: Musafirul a intrat **fără a saluta**.

Atribut verbal: Gândul **de a pleca** îl urmărea pretutindeni.

GERUNZIUL exprimă acțiuni în desfășurare. Se formează cu sufixele *-ând* (văzând) și *-ind* (citind). Forma de negativ se obține cu prefixul *ne-*.

Subiect: Se aude **plouând**.

Atribut verbal: Am văzut copiii **citind**.

Complement indirect: S-a săturat **învățând**.

Complement direct: Aud **strigând**.

C.c. de mod: Împinge farfuria, **răsturnând-o**.

C.c. de timp: **Ascultându-l**, mă gândeam.

Ca adjectiv: Nume predicativ: Ea este **suferindă**

Atribut adjectival: Se văd coșuri **fumegânde**.

PARTICIPIUL exprimă acțiuni terminate și suferite de o ființă sau de un lucru.

SUPINUL denumește acțiunea, starea, ca și infinitivul. Este alcătuit din prepozițiile *de*, *după*, *la*, *pentru*+participiul verbului de conjugat. Forma negativă se obține cu ajutorul prefixului *ne-*, adăugat participiului.

Subiect: E util **de învățat**.

Nume predicativ: Mașina este **de spălat**.

Atribut verbal: Mașina **se scris** este la reparat.

Complement direct: Am terminat **de învățat**.

Complement indirect: S-a săturat **de spălat**.

C.c. de loc: Vine **de la arat**.

C.c. de timp: A venit **după semănat**.